

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 28 lutego 2022 r.
(OR. fr)

6464/22

LIMITE

ENV 148
CLIMA 75
FORETS 10
AGRI 64
RELEX 215

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0366(COD)

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchlenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010 – Debata orientacyjna

1. Aby ukierunkować debatę orientacyjną dotyczącą wyżej wymienionego wniosku, która odbędzie się na posiedzeniu Rady ds. Środowiska w dniu 17 marca 2022 r., prezydencja przygotowała dokument informacyjny zawierający dwa pytania, przedstawione w załączniku do niniejszej noty.
2. Komitet Stałych Przedstawicieli jest proszony o zapoznanie się z dokumentem informacyjnym i pytaniami przygotowanymi przez prezydencję oraz o ich przekazanie Radzie w celu przeprowadzenia wyżej wspomnianej debaty orientacyjnej.

Wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów

– Nota prezydencji –

Ochrona lasów jest dla naszych społeczeństw i przyszłych pokoleń kwestią kluczową. Odgrywają one ważną rolę w walce ze zmianą klimatu i z utratą różnorodności biologicznej. Przyczyniają się również do dostaw surowców, regulują niektóre naturalne procesy i zapewniają utrzymanie bardzo dużej liczbie najbardziej zagrożonych społeczności na świecie.

Pilna potrzeba działania na rzecz ambitnego i wspólnego celu

Lasy zajmują coraz ważniejsze miejsce w dyskusjach instytucji europejskich i międzynarodowych. Podczas COP26 Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) w listopadzie 2021 r. w dużej mierze uwzględniono ich rolę, a także rolę sektora gruntów w przyspieszeniu łagodzenia zmiany klimatu. Przy tej okazji 141 przywódców państw reprezentujących ponad 90% światowych lasów zobowiązało się do wspólnej pracy na rzecz powstrzymania i odwrócenia procesu utraty lasów i degradacji gruntów do 2030 r. w ramach **deklaracji przywódców w sprawie lasów i użytkowania gruntów**, uznając tym samym potrzebę połączenia sił na rzecz zrównoważonej transformacji użytkowania gruntów, co ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów porozumienia paryskiego.

Kilka dni później, w dniu 17 listopada 2021 r., Komisja przedłożyła wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów. Tekst ten, zapowiedziany w komunikacie Komisji z 2019 r. pt. „**Zintensyfikowanie działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów**”, jest częścią kompleksowej strategii Unii Europejskiej, którą dzielają państwa członkowskie i która została potwierdzona w **Europejskim Zielonym Ładzie, unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 i europejskiej strategii „Od pola do stołu”**. Niniejsze rozporządzenie stanowi w szczególności odpowiedź na duże zapotrzebowanie społeczne – o czym świadczy historycznie wysoki poziom uczestnictwa w konsultacjach internetowych zainicjowanych przez Komisję – związane w dużej mierze ze zmianami dotyczącymi lasy na szczeblu globalnym (w latach 1990–2020 świat stracił 420 mln hektarów lasów, co stanowi większy obszar niż obszar Unii Europejskiej).

Unia Europejska ponosi szczególną odpowiedzialność za te globalne zjawiska. Zużywa znaczne ilości produktów surowych i półprzetworzonych pochodzących ze źródeł krajowych i międzynarodowych. Wynikająca z tego działalność gospodarcza i działalność w łańcuchu dostaw mają zatem wiele negatywnych skutków dla środowiska, w szczególności ze względu na wylesianie i degradację lasów. Badanie przeprowadzone przez Komisję w 2013 r. wykazało już, że kraje europejskie są odpowiedzialne za ponad jedną trzecią wylesiania związanego z międzynarodowym handlem produktami rolnymi¹.

Wniosek skupiony na – mającym podstawowe znaczenie – systemie zasad należytej staranności

Wniosek dotyczący rozporządzenia ma na celu zapewnienie, aby kawa, kakao, olej palmowy, soja, wołowina i drewno, a także produkty pochodne, takie jak skóra, czekolada lub meble, przywożone do UE i wprowadzane do obrotu w UE lub wywożone z UE, nie powodowały wylesiania ani degradacji lasów podczas ich produkcji. Celem niniejszego tekstu jest uwzględnienie wpływu produkcji rolnej zarówno na wylesianie, jak i na degradację lasów.

¹ Komisja Europejska, 2013. *The impact of EU consumption on deforestation: Comprehensive analysis of the impact of EU consumption on deforestation* (Wpływ konsumpcji w UE na wylesianie: kompleksowa analiza wpływu konsumpcji w UE na wylesianie). Badanie finansowane przez Komisję Europejską, DG ENV i przeprowadzone przez VITO, IIASA, HIVA i IUCN NL
<https://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/1.%20Report%20analysis%20of%20impact.pdf>

Aby osiągnąć ten cel, rozporządzenie opiera się na **systemie zasad należytej staranności**, mającym **zapewnić przejrzystość i identyfikowalność łańcuchów wartości** i obejmującym wszystkie podmioty i handlowców we wspólnych i zharmonizowanych ramach. Ten system zasad należytej staranności opiera się na podejściu perspektywicznym wynikającym z oceny ryzyka. Podmioty, które po raz pierwszy przywożą do UE lub wywożą z niej produkty wymienione w załączniku I do rozporządzenia, oraz handlowcy niebędący MŚP są zatem zobowiązani do przeprowadzenia procedury należytej staranności, potwierdzonej oświadczeniem wymaganym przed wprowadzeniem produktów do obrotu.

Wiąże się to z wymogiem identyfikowalności poprzez gromadzenie informacji umożliwiających zlokalizowanie źródła pochodzenia produktu, jego przebiegu wzdłuż łańcucha przetwarzania i wprowadzania do obrotu, wraz z analizą ryzyka oraz, w stosownych przypadkach, wdrożeniem środków zmniejszających zidentyfikowane ryzyko. Przepisy rozporządzenia umożliwiają zatem zagwarantowanie, że produkty nie powodują wylesiania, zarówno nielegalnego, jak i legalnego. Skuteczność przepisów musi być zagwarantowana przez system kontroli i kar wprowadzony przez właściwe organy.

Jasne i wspólne ramy skutecznego stosowania przepisów

Skuteczne i zharmonizowane wdrożenie tekstu wymaga **wspólnego rozumienia jego przepisów**. W tym celu wspólne dla wszystkich definicje kluczowych pojęć umożliwią praktyczne zastosowanie środków zaproponowanych przez Komisję.

Obecnie nie ma międzynarodowego konsensusu w sprawie koncepcji degradacji lasów. Istnieją różne definicje stosowane na szczeblu krajowym. Tekst był przedmiotem licznych uwag delegacji na forum grupy roboczej *ad hoc*² ds. ryzyka wylesiania i degradacji lasów związanego z produktami wprowadzanymi na rynek UE i wywozonymi z UE, podobnie jak związana z nim definicja zrównoważonych operacji pozyskiwania drewna.

Niektóre delegacje wskazały również, że definicja wylesiania jest potencjalnie zbyt wąska, ponieważ ogranicza się do przekształcania lasów na cele rolnicze, podczas gdy do zakresu definicji można by również włączyć przekształcanie lasów na cele pozarolnicze.

Na nieformalnym posiedzeniu ministerialnym Rady ds. Środowiska w Amiens w dniu 20 stycznia oraz na posiedzeniu ministerialnym Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 21 lutego podkreślono poparcie wszystkich państw członkowskich dla celów tekstu. Posiedzenia te dały również państwom członkowskim możliwość podzielenia się wątpliwościami w odniesieniu do wykonalności tekstu, obciążenia administracyjnego podmiotów gospodarczych i właściwych organów oraz zakresu kontroli i zakresu podstawowych produktów i ekosystemów, które należy uwzględnić, oraz definicji pojęć (w tym degradacji lasów). Ministrowie przedstawili także uwagi na temat swoich krajowych doświadczeń w zakresie polityki ochrony środowiska i stosowania unijnego rozporządzenia w sprawie drewna.

² Grupa robocza *ad hoc* ds. ryzyka wylesiania i degradacji lasów związanego z produktami wprowadzanymi do obrotu na rynku UE.

Tekst jest przedmiotem dyskusji technicznych na forum grupy roboczej *ad hoc* skupiającej ekspertów z różnych zainteresowanych sektorów. Dyskusje zorganizowane przez prezydencję umożliwiły pierwszą analizę tekstu, a państwom członkowskim – wyrażenie opinii na temat wszystkich artykułów. W wyniku tej wymiany technicznej pojawiło się wiele istotnych kwestii: definicje, zgodność z zasadami WTO, współpraca z państwami trzecimi, proporcjonalność proponowanych przepisów, a także obciążenia administracyjne związane z wdrażaniem projektu rozporządzenia.

Aby poczynić postępy w negocjacjach, ministrowie są proszeni o wymianę poglądów opartą na następujących pytaniach:

- 1. Skuteczne i egzekwowalne wdrożenie systemu zasad należytej staranności ma zasadnicze znaczenie dla uzyskania niezbędnej identyfikowalności, aby zagwarantować, że produkty nie doprowadziły do wylesiania i degradacji lasów. Jakie są Państwa propozycje dotyczące zagwarantowania wydajnego i skutecznego systemu zasad należytej staranności?*
- 2. Operacyjne wdrożenie rozporządzenia będzie bez wątpienia oparte na wspólnym stosowaniu kluczowych definicji zawartych w rozporządzeniu. Chociaż istnieją definicje niektórych pojęć, ich stosowanie na szczeblu europejskim i międzynarodowym nie jest zharmonizowane. Aby ułatwić wdrażanie rozporządzenia, jakie są Państwa sugestie dotyczące wspólnych definicji pojęć takich jak wylesianie, degradacja lasów i związanej z nimi definicji zrównoważonych operacji pozyskiwania drewna, w oparciu o najlepszą dostępną wiedzę naukową?*

Wystąpienie: trzy minuty na państwo członkowskie